

Суворова І. М.

к.е.н., доц., доцент кафедри промислового маркетингу
КПІ ім. Ігоря Сікорського

Борисенко О. С.

к.е.н., доц., доцент кафедри промислового маркетингу
КПІ ім. Ігоря Сікорського

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМ ПОРТФЕЛЕМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Цифрова трансформація, яка активно охоплює всі сфери економіки, змінює не тільки самі процеси бізнесу, але й підходи до управління підприємствами. Одним із ключових аспектів цього процесу є управління товарним портфелем. У відповідь на зміни технологій, потреб споживачів та вимог ринку, підприємства змушені активно адаптувати свої стратегії управління товарним портфелем до нових реалій. В умовах цифрової трансформації традиційні методи управління портфелем не можуть забезпечити належну гнучкість і швидкість реагування, тому виникає потреба в інноваційних стратегіях.

Проблема інноваційних стратегій управління товарним портфелем підприємств в умовах цифрової трансформації є відносно новою та міждисциплінарною темою, яка охоплює аспекти менеджменту, маркетингу, економіки та цифрових технологій. Хоча прямі дослідження, присвячені саме комбінації: інноваційні стратегії + товарний портфель + цифрова трансформація, можуть бути обмеженими, є низка науковців, які розглядали суміжні питання, що стосуються інновацій, управління портфелем та цифрової трансформації [1-3]. Тому, метою дослідження інноваційних стратегій управління товарним портфелем підприємства в умовах цифрової трансформації, є аналіз основних підходів і технологій, які використовуються в сучасних умовах, та побудова моделі для ефективного управління товарним портфелем підприємств.

Цифрова трансформація включає інтеграцію цифрових технологій у всі аспекти діяльності підприємства, що, в свою чергу, сприяє зміні не лише операційних, але і стратегічних підходів. В умовах цифрової трансформації, компанії повинні бути готові до швидкої адаптації свого товарного портфеля до нових технологій та вимог споживачів.

Основні зміни, що виникають в управлінні товарним портфелем в результаті цифрової трансформації, включають: перехід до цифрових каналів продажу, які змінюють способи пошуку та продажу товарів за допомогою розвитку електронної комерції, онлайн-платформ, мобільних додатків; інтеграція технологій у продукти - сучасні компанії активно інтегрують цифрові рішення в свої товари, створюючи так звані «розумні продукти»; аналіз великих даних (Big Data) та аналітики; автоматизація та інтелектуальні системи управління (штучний інтелект та машинне навчання).

З урахуванням особливостей цифрової трансформації, існують кілька інноваційних стратегій управління товарним портфелем, які дозволяють підприємствам ефективно адаптуватися до ринкових змін.

Стратегія гнучкого управління портфелем (Agile Portfolio Management). Гнучкий підхід до управління товарним портфелем дозволяє компаніям швидко реагувати на зміни у попиту та умовах ринку. Основними характеристиками цієї стратегії є те, що: усі зміни в портфелі реалізуються через короткі цикли, що дозволяє компанії регулярно оцінювати ситуацію і коригувати стратегії. Підхід фокусується на зборі та аналізі даних щодо потреб і переваг клієнтів, і це дозволяє створювати або змінювати товари на основі точних даних. Інструменти цифрової аналітики застосовуються для оцінки ефективності товарів в портфелі та для адаптації продуктів до потреб споживачів.

Цифрові технології дозволяють підприємствам розробляти нові типи товарів або трансформувати існуючі продукти в «розумні» або інтелектуальні. Ця стратегія включає: інтеграцію програмного забезпечення та цифрових функцій в продукти. Скажімо, коли компанії можуть додавати до своїх фізичних товарів цифрові функції, такі як мобільні додатки або аналітичні платформи. Перехід до моделі послуг (product-as-a-service) - це означає, що замість того, щоб просто продавати товар, компанії можуть надавати послугу, пов'язану з продуктом, що додає додаткову цінність для споживачів. Розвиток цифрових платформ пов'язані з інтеграцією товарів з платформами, які дозволяють надавати супутні послуги, персоналізовані рекомендації та інші функції, сприяють створювати унікальні цінності для споживачів.

Завдяки використанню великих даних (Big Data) підприємства можуть значно покращити управління своїм товарним портфелем, а саме: прогнозувати попит, оцінювати ефективність товарів та інтелектуально управляти запасами.

Отже, для інтеграції цифрових технологій в управління товарним портфелем та адаптації до нових умов ринку, нами запропонована модель (рис 1), перевагами якої є гнучкість, ефективність, конкурентоспроможність та клієнтоорієнтованість.

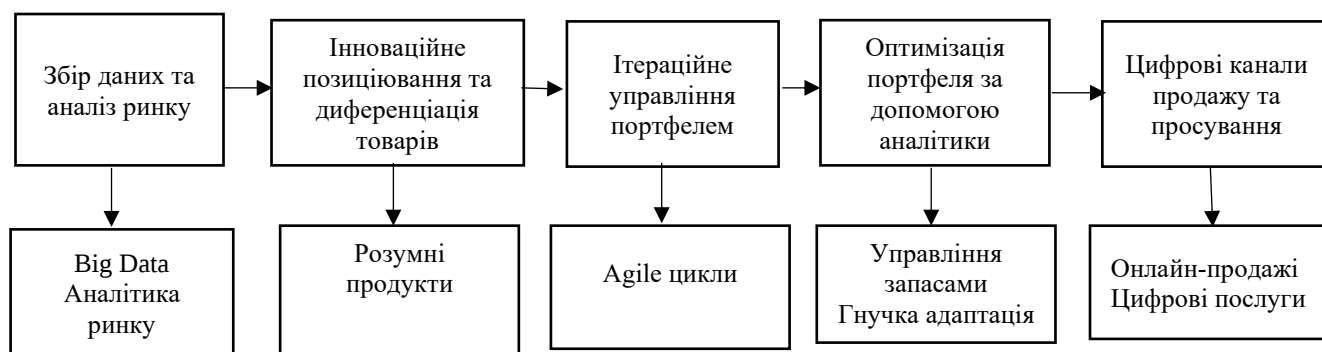

Рис. 1 - Модель інтегрованого управління товарним портфелем підприємств в умовах цифрової трансформації

Запропонована нами модель є універсальною моделлю інтегрованого управління товарним портфелем в умовах цифрової трансформації та може бути адаптована до різних галузей, від роздрібної торгівлі до технологічних компаній.

Отже, інноваційні стратегії управління товарним портфелем в умовах цифрової трансформації передбачають інтеграцію новітніх технологій для оптимізації процесів створення, просування і продажу товарів. Впровадження цифрових платформ, аналітика великих даних, гнучких методів управління та інноваційних підходів до товарів дозволяє підприємствам не лише підвищити ефективність існуючих товарних ліній, але і створювати нові продукти та послуги, що відповідають вимогам цифрової економіки. Тому, модель інтегрованого управління товарним портфелем є основою для досягнення конкурентних переваг у цифрову епоху.

Література

1. Бей Г.В. Стратегічні та тактичні питання успішної трансформації бізнесу в умовах нової цифрової реальності. Економіка і організація управління. 2020. №4. С. 260-270.
2. Васильців, Н., & Заставний, В. (2024). Особливості цифрового продукту в умовах цифрової трансформації. Економіка та суспільство, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-98>. URL. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3471>
3. Лісова Р. М., Цифрова трансформація та стратегічне управління бізнес-моделлями. Сучасний менеджмент: тенденції, проблеми та перспективи розвитку: V Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених і студентів: тези доповідей, Дніпро, 23 квітня 2020 р. [Електронний ресурс]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 181 с. С.88-90.